

Utvid hytta med en **solterrasse** hele veien rundt

Det er nå en gang slik at sola ikke står stille på himmelen. Da er løsningen å bygge en terrasse hele veien rundt hytta. Dermed kan du følge solen det meste av dagen – og du får også muligheten til en avkjølende hvil i skyggen hvis sola blir for varm. På denne hytta ble det bygget hele 60 kvadratmeter terrasse i flukt med hyttas innergulv.

Gjør Det Selv

VANSKELIGHETSGRAD:

Det er en stor, men ikke spesielt vanskelig oppgave å bygge en treterrasse.

TIDSFORBRUK:

Det tok cirka 10 dager før terrassen sto helt ferdig.

PRIS:

Cirka 20.000 kroner for 60 m² treterrasse, inklusive trapper og rekkverk.

Underlaget utgjør den største delen av jobben.

Selve leggingen av **bordene** går som en lek.

Trappene sikrer enkel adgang.

Rekkverket gir den siste finishen.

Det er ikke vanskelig å bygge en treterrasse. Men skal du ha et resultat der terrassen spiller godt sammen med husets rom, skal du bruke tid på tegningene. Hvor langt skal terrassen rekke ut fra huset, hvor mye av gavl og fasade skal den dekke? Tenk på hvor stoler og bord skal stå, og hvor det skal være gangbart. Og hvor høyt over bakken skal terrassen ligge?

Vi valgte å la den ha samme høyde

som husets gulv, noe som krevde både rekkverk og trapper ned til plenen.

Terrassebordene vi valgte er ikke helt vanlige. Det er snakk om nordisk gran, som er impregnert etter den såkalte Superwood-metoden. En miljøvennlig og prisbelønnet impregnering, som trenger helt inn i kjernen av treet uten å etterlate noen form for farge på det. Per i dag selges ikke Superwood i Norge, men Vida Wood er skandinavisk rettighetshaver,

om noen forhandlere lokkes av muligheten til å selge også her på berget.

Terrassen bygges selvfølgelig på akkurat samme måte som vi beskriver hvis du bruker trykkimpregnert furu, eller annen tresort som terrassedekke. Det er et spørsmål om smak og behag.

Som underlag til terrassen vil vi anbefale trykkimpregnerte stolper, som forsynes med et stykke grunnmurspapp der de er i berøring med underlaget.

Oppmåling

Som med alt annet er forberedelsene viktige. Her hadde familien et ønske om å få en terrasse med god plass, men samtidig skulle den også se harmonisk ut i forhold til resten av huset.

Det ble derfor tegnet og eksperimentert før den endelige utformingen var klar. Hvis du ikke er så god til å tegne, kan du overveie å lage en enkel modell av papp eller papir. Det kan også gi et godt inntrykk av det ferdige resultatet.

Til oppmålingen vil du typisk få bruk for et målebånd og en rekke plugger for å slå ned i bakken. Når alt ser ut til å være på plass, er det en god idé å kontrollmåle de punktene du har avsatt.

1 Oppmåling. For å få et pent resultat gjelder det her som med mange andre oppgaver: Vær nøye. Bruk god tid til oppmålingen, så slipper du mange kjedelige og tidkrevende overraskelser underveis.

2 Faste markeringer. Teltpluggen bankes godt ned i bakken, den skal være helt loddrett. Bordbiten er lagt 28 mm innenfor snoren. Det viser hvor terrassebordene slutter, før du monterer dekket.

Bjelkelaget

Bjelkelaget er fundamentet under terrassen. Når terrassen først er ferdig, lever det et helt anonymt liv, men nettopp fordi det er skjult, er det god grunn til å gi bjelkelaget ekstra oppmerksomhet.

Her har vi valgt å bruke tradisjonelt trykkimpregnert tre. Men impregneringen gjør ikke alt alene. For å sikre mot fukt er det en god idé å la endestolper stå på et stykke grunnmurspapp, slik at de ikke kommer i direkte kontakt med hellene. Også inn mot huset er det en god idé å sørge for avstand, slik at treet har mulighet for å tørke raskt. Som en ekstra ugressikring ble det også lagt fiberduk.

1 Festing til veggen. Bjelker settes på veggen, 28 mm under gulvets slutt-overflate. Det bores hull for hver meter med et 8 mm bor. Når bjelken er vannrett, bores hull i veggen.

2 Luft mellom bjelke og vegg. Franske treskruer på 8 x 160 mm sikrer at bjelken sitter fast. Mellom bjelke og vegg plasseres to galvaniserte skiver på 5 mm. Skivene gjør at det blir avstand mellom vegg og bjelke, slik at fuktighet tørker raskt.

3 Stolpene tilpasses. Kapp til de kraftige stolpene til ytterrammen slik at de passer til å bære bjelkene på 48 x 148 mm. Når de er kappet til, skrus bjelker og stolper sammen med 5 x 80 mm skruer.

4 Skjøter i hjørnene. Takket være de kraftige stolpene vi valgte å bruke, er det ikke noe problem å skjære ut ekstra i hjørnene. Her er det skåret ut en ekstra bæreflate på stolpen.

5 Innvendig understøtting. Bjelkene parallelt med veggen og ytterrammen blir understøttet med en bit terrassebord, som limes og skrus til bjelken, slik at bordbiten står solid på steinhellen.

Gamle heller kan fint gjenbrukes som underlag for stolpene.

3 Underlag til stolpene. Morene-grunnen gjorde at vi bare trengte å fjerne det øvre torvlaget, og legge heller under stolpene rundt langs hele rammen. Vi brukte bjelker på 48 x 148 mm og kunne nøye oss med stolper for hver 180 cm.

Skjeve bjelker – ingen krise

Uansett hvor grundig du er når du plukker materialer, vil det være skjevheter på dem.

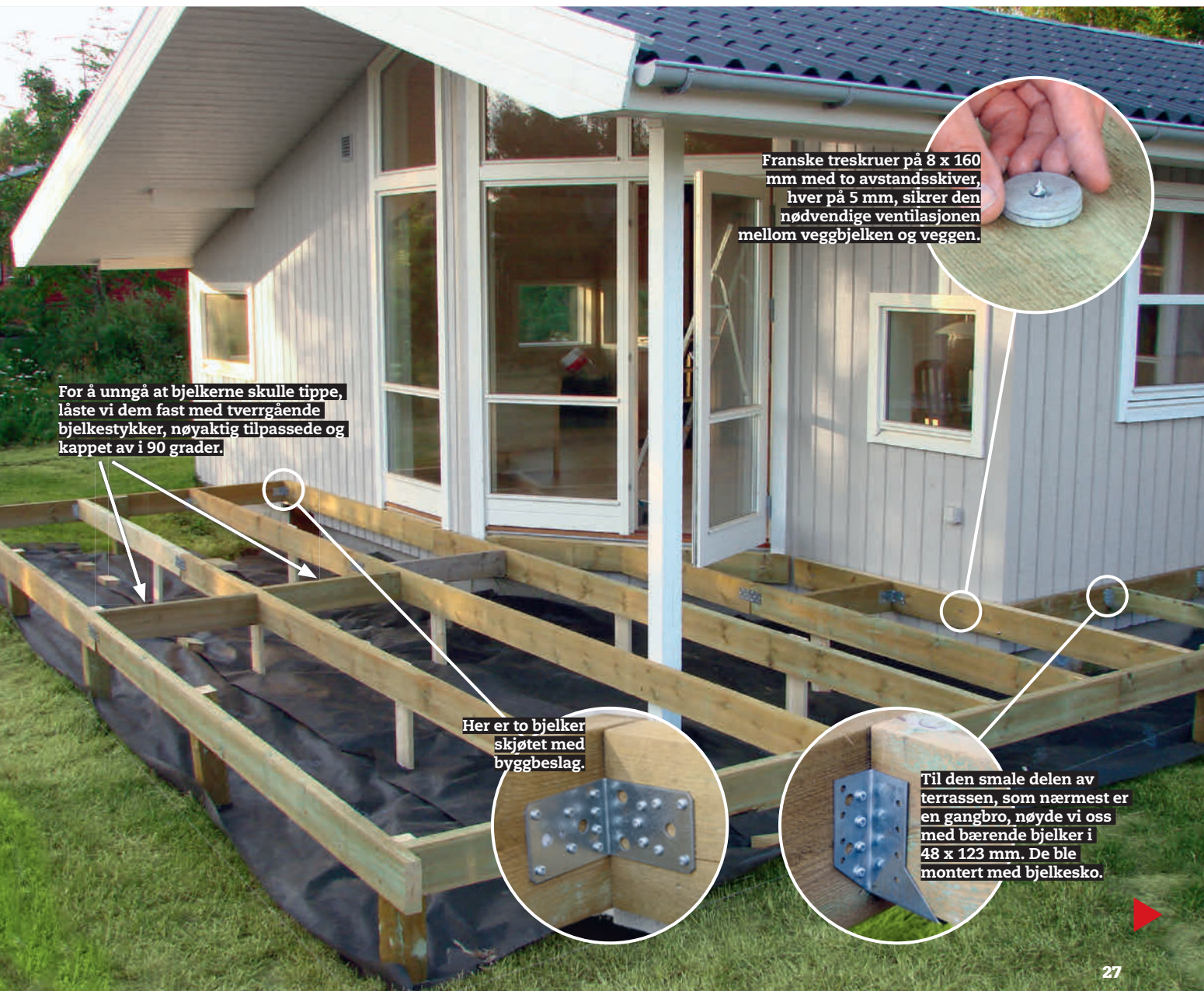
En treterrasse skal naturligvis lages med omhu, men små skjevheter kan ikke unngås. Heldigvis er tre et takknemlig materiale, som enkelt tilgir de små unøyaktighetene som oppstår underveis.

En bjelke som slår seg, eller et skjevt bord er ingen katastrofe. Bordet kan du trekke på plass før det skrues eller spikres, og bjelker som kaster på seg – som på bildet her – skal bare ha en tur med høvelen.

To-tre strøk med elhøvelen, og bjelkene flukter igjen.

Alle kjenner vi det igjen – bjelkene fra byggshopen er ikke rette, og de kan heller ikke vrís på plass.

For å unngå at bjelkerne skulle tippe, låste vi dem fast med tverrgående bjelkestykker, nøyaktig tilpassede og kappet av i 90 grader.

Franske treskruer på 8 x 160 mm med to avstandsskiver, hver på 5 mm, sikrer den nødvendige ventilasjonen mellom veggbjelken og veggen.

Her er to bjelker skjøtet med byggbeslag.

Til den smale delen av terrassen, som nærmest er en gangbro, nøyde vi oss med bærende bjelker i 48 x 123 mm. De ble montert med bjelkesko.

Klart for rekkverk

Fra starten av var det klart at deler av terrassen skulle utstyres med rekkverk. Derfor ble stolpene til rekkverket festet før terrassebordene ble lagt.

Hele veien rundt ble det montert ekstra klosser av 48 x 98 lekter. På langsiden både som understøtting for terrassebordene og som underlag for den lodrette avslutningen ned mot gresset.

På kanten ut fra huset er klossenes funksjon bare til for å understøtte den loddrette avslutningen. Vi kappet alle stolpene og klossene i én gang, og festet dem fra innsiden av bjelken med tre 6 x 120 mm skruer.

1 Stolpene til rekkverket og selve rekkverket er laget av trykkimpregnerte lekter på 48 x 98 mm. Vi valgte å la rekkverket gå 90 cm over terrassegulvet.

2 Ekstra understøtte. Her, hvor terrassebordene skal ligge parallelt med ytterrammen, er det bruk for understøtte til det ytterste bordet for hver 60-70 cm. Til dette brukes de samme lektene som til stolpene i klosser på 20 cm.

Terrassegulvet

Vi valgte å bruke galvaniserte terrassebordspiker og spikerpistol til montering av terrassebordene. Mest fordi vi hadde spikerpistolen tilgjengelig. Om du skrur eller spikrer er egentlig et spørsmål om tålmodighet – og utstyr. Uansett er det viktig, hvis du bruker tradisjonelt trykkimpregnert tre, at spiker eller skruer er godkjent for det. I vårt tilfelle gjør den spesielle impregneringen at du kan bruke vanlig utendørsspiker eller skruer.

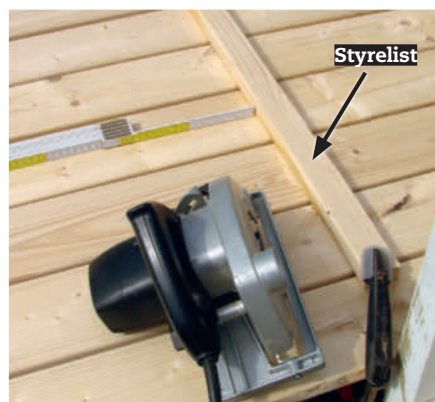
Monteringen av terrassebordene er den enkleste delen av prosjektet. Og det er veldig motiverende når du på liten tid ser at terrassen tar form. Dermed får du lønn for det store forarbeidet.

1 Terrassebordene monteres. Så er vi kommet til terrassebordene. Vi spikret med 75 mm galvaniserte spiker for terrassebord, to på hver bjelke. Vi skar ut til stolpene med stikksag. Avstanden mellom bordene er 7 mm.

2 Vent med den siste kappingen. Det er ingen grunn til å kappe bordene til i lengden før de monteres. Vi lot alle ha overlengde mens vi spikret dem fast.

3 Avsluttende kapping. Da alle bordene var montert, festet vi en styrelist 30 mm fra det stedet vi ville ha snittet – det passet med avstanden fra kanten av sirkelsagens anlegg til bladet.

4 Dermed er alle bordene på plass. Plutselig så alt mye mer ferdig ut. Selv om monteringen av terrassebordene er den minste delen av jobben, er det først nå det ferdige resultatet kan vurderes.

5 Avslutning mot terrenget. Til slutt monterte vi to terrassebord på høykant, med 7 mm mellomrom – en tømmerblyant – hele veien rundt terrassen. Til det brukte vi 5 x 60 mm skruer.

3 Fordel stolpene. Avstanden mellom stolpene fordeles, slik at rekkverket vil bli seende harmonisk ut. Her endte vi opp med en avstand på mellom 120 og 150 cm. Da stolpene var montert malte vi dem – før terrassebordene ble montert.

Hindringer og nedløpsrør

Et avløp til regnvann kan tette seg – derfor er det en god idé å sikre enkel adgang.

Der nedløpsrøret går ned i bakken valgte vi å "avbryte" terrassen og lage en løs plate av terrassebord, som enkelt kan løftes opp, slik at man greit kan komme til. Terrassebordene holdes sammen på undersiden med et par biter terrassebord, og flukter med de øvrige bordene når platen er på plass. Er du nøyaktig kan du lage en nesten helt usynlig overgang mellom terrassen og dekkplaten.

Det kommer kanskje en dag da nedløpsrøret har tettet seg, derfor lagde vi bjelkene med liten avstand her, hvor det senere skulle komme en lem.

Ved nedløpsrøret lot vi et felt stå åpent, der vi senere lagde en inspeksjons- og renselem.

DETTE HAR VI BRUKT

Materialer

Trykkimpregnert tre:

- 48 x 98 mm, i alt 25 m
- 48 x 148 mm, i alt 22 m
- 48 x 123 mm, i alt 12 m
- 48 x 148 mm, i alt 70 m
- 98 x 98 mm, i alt 7 m

Lekter:

- 48 x 48 mm, i alt 25 m

Trappevanger:

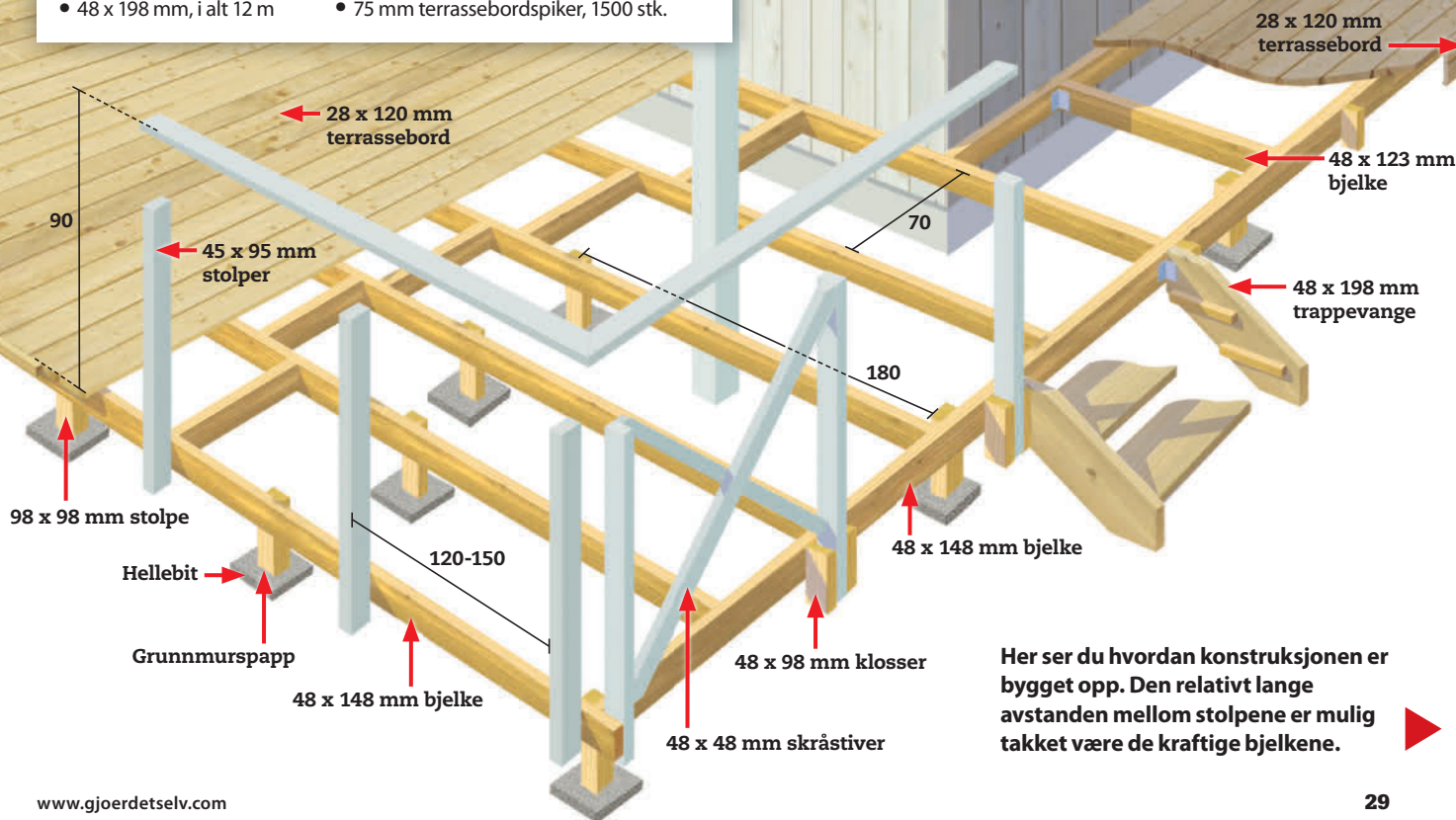
- 48 x 198 mm, i alt 12 m

Terrassebord:

- 28 x 120 mm, i alt 500 m

Dessuten:

- Beslagskruer, 5,0 x 40 mm, 2 pakker
- Montasjeskruer, 4,2 x 75 mm
- Skruer, 5 x 60, 5 x 80 og 6 x 120 mm
- Beslag – herunder bjelkesko
- Franske treskruer, 8 x 160 mm og skiver
- Fargeløs impregnering, 5 l
- Fiberduk, 50 m
- 75 mm terrassebordspiker, 1500 stk.

Her ser du hvordan konstruksjonen er bygget opp. Den relativt lange avstanden mellom stolpene er mulig takket være de kraftige bjelkene.

Trapp

1 Hellen plasseres. Da vi hadde bestemt oss for hvor trappenes vanger skulle være, fjernet vi gresstorven og la to heller i vater som underlag for vangene.

2 Oppmåling til vangene. Fra bordets underside til hellen var det 45 cm. Ett trinn ville gi en trinnhøyde på 22,5 cm, og da vi helst ikke ville over 18 cm, ble det til to trinn, og en trinnhøyde på 15 cm.

3 Vangene tilpasses. Vangene kappet vi av 48 x 198 mm bjelker. Vi kappet et stykke som var litt lenger enn avstanden fra bjelken bak terrassekanten til toppen av hellen. Det passet med to trinn i dybden.

Treflatene fikk to lag grunnmurspapp.

4 Klar til montering. Da den første vangen var laget, ble de øvrige laget som kopier av den første. Vangene ble deretter forsynt med kraftige vinkelbeslag, slik at de kunne festes inn mot bjelken under terrassen.

5 Støtte under trinnene. Som støtte til trinnene brukte vi rester av terrassebord. De ferdige bæringene ble 37 mm høye og 28 cm lange, skråkappet i endene. Det passet med to trinn à 148 mm bredde med 10 mm mellom.

6 Oppmåling til trinn. Vi streket opp hvor oversiden av trinnene skulle være: 15 og 30 cm over steinhellen og parallelt med denne. Bæringene ble skrudd fast med tre 5 x 60 mm skruer.

7 Før den endelige monteringen lot vi alt endetre stå i bløt i impregnering i 15 minutter. Trinnene ble lagt slik at fremste forkant fluktet med vangenens overside. De ble skrudd fast med 5 x 80 mm skruer.

8 Den siste finishen. Endetreet på terrassebordene ut for to av trappene dekkes med en list saget av siden på et terrassebord. Vi forboret og satte i en skrue på 4,5 x 60 mm i hvert endebord.

WWW

Flere terrasser. På vår hjemmeside gjoerdetselv.com kan du finne inspirasjon og ideer til flere terrasser. Gå inn på hjemmesiden, og klikk deg inn på terrasse - dermed dukker masse spennende prosjekter opp. Både terrasser av stein og tre, som her. Nesten alle er komplette med veiledninger som du kan følge trinn for trinn.

Rekkverk

1 Rekkverkstoppen skrues på stolpene med 5 x 80 mm skruer. Skru fra undersiden, og sørg for at avstanden mellom stolpene i overkant er den samme som i nedkant. Merk skråstiverne ved å holde dem inn mot hjørnet mens streken settes.

Ved å streke opp som her, sikrer du at skråstiverne passer nøyaktig.

2 Tilpassing av skråstiverne. Skråstiverne på 48 x 48 mm plasseres, og det strekes opp i begge ender. Dermed blir du sikker på at skråstiverne passer perfekt inn i rammen.

3 Skråstiverne settes på plass. Med forsiktighet slås skråstiverne inn på plass, skiftvis nede og oppe. Bruk et bord til å beskytte mot merker fra hammeren. Vi valgte å male før montering.

VIKTIG

Grunnmurspapp beskytter treet. Når du skjærer papp som såle på stolpene skal den passe nøyaktig. Med for store stykker, risikerer du at de fungerer som kar, som holder på vannet.

TIPS

Unngå vannfeller. Skru rekkverket fast med skruer som går skrått opp fra undersiden – da slipper du at vann trenger ned i skruerull i rekkverket.

4 Tilpassing. Det kan hende at skråstiverne ikke passer, selv med nøye oppmåling. Derfor må du eventuelt fin skjære dem til, før du banker dem forsiktig på plass.

5 Skjult innfesting. Skru skråstiverne fast når alle er satt på plass. Etterpå kan du flekkmale der skruene er satt inn.

Det ferdige resultatet virker som en naturlig forlengelse av husets stue. Nå er det plass til både utemøbler og gjester.

